UNIVERSITETET
I OSLO

Eksamensoppgave

JUS3220 – Rettshistorie
Våren 2024
Dato: 05.02.2024 - 08.02.2024

Nynorsk

I mai 2022 falt ein dom i Høgsterett i ein sak om utestenging av eit medlem av Jehovas vitner, sjå HR-2022-883-A. Eit sentralt spørsmål for Høgsterett var om retten kunne granska Jehovas vitner si grunngjeving for utestenginga. I dommen gav Høgsterett uttrykk for at det var «klart at et trossamfunns vurdering av religiøse spørsmål ikke kan prøves av domstolene», jf. avsnitt 58.

Grensa mellom det sekulære og det åndelege har djup røter i rettshistoria. Med utgangspunkt i vedlagde utdrag frå Landslova II-2, kontekstualiser og diskuter korleis denne grunnleggjande skilnaden var viktig for staten si utvikling og lovgjevinga i mellomalderen. Bruk deretter skiljet mellom det sekulære og åndelege for å diskutera suverenitetsmodellar, naturrett, samfunnskontrakt og menneskerettar frå reformasjonen og fram til og med 1814, og religionen si rolle i desse spørsmåla. I diskusjonen skal du nytta Kristian Vs norske lov av 1687 1-1-1 og utdraget frå Hans Paus sitt naturrettsverk frå 1750, og samanlikna desse med kvarandre.

Bruk av kunnskapen skal dokumenterast gjennom fotnotereferansar. Det skal òg visast til hovudlitteraturen i faget når den er nytta som kjelde. Bruk av språkmodellar skal òg beskrivast og forklarast. ChatGPT eller andre språkmodellar er ikkje kjelder. Utdokumentert kunnskap gir lite uttelling.

Vedlagde utdrag til JUS3220 heimeeksamen vår 2024

Bokmål

I mai 2022 avsa Høyesterett dom i en sak om eksklusjon av medlem i Jehovas vitner, se HR-2022-883-A. Et sentralt spørsmål for Høyesterett var om domstolene kunne overprøve Jehovas vitners begrunnelse for eksklusjonen. I dommen uttrykker Høyesterett at det er «klart at et trossamfunns vurdering av religiøse spørsmål ikke kan prøves av domstolene», jf. avsnitt 58.

Grensen mellom det verdslige og det åndelige har dype rettshistoriske røtter. Med utgangspunkt i vedlagte utdrag fra Landsloven II-2, kontekstualiser og diskuter hvordan dette grunnleggende skillet hadde betydning for statsfremvekst og lovgivningen i middelalderen. Bruk deretter skillet mellom det verdslige og åndelige som bakgrunn for å diskutere suverenitetsmodeller, naturrett, samfunnskontrakten og menneskerettigheter etter reformasjonen og frem til og med 1814, og religionens rolle i disse. I diskusjonen skal du bruke Kristian Vs norske lov av 1687 1-1-1 og utdraget fra Hans Paus' naturrettsverk fra 1750, og sammenholde disse med hverandre.

Kunnskapsbruken skal dokumenteres gjennom fotnotereferanser. Det skal også vises til hovedlitteraturen i faget når den er brukt som kilde. Bruk av språkmodeller skal også beskrives og forklares. ChatGPT eller andre språkmodeller er ikke kilder. Udokumentert kunnskap gir lite uttelling.

Vedlagte utdrag til JUS3220 V24 hjemmeeksamen